

RIMSKI IMPERIJ

Slavna plastika je danes na ogled v Musei Capitolini v Rimu. Foto: Jean-Pol Grandmont. Vir: <http://en.wikipedia.org>.

1. Začetki Rima

O začetkih mesta Rim nam pričajo tako legende, kot arheološka in zgodovinska odkritja. Po legendi

naj bi trojanski junak Enej pribežal na območje današnje Italije in v deželi Lacij ustanovil mesto Alba Longa. Mestu so vladali njegovi potomci. Eden izmed njih je bil Numitor, ki je imel hčerko Rejo Silvijo. Njen stric Amulij si je hotel prisvojiti oblast, zato jo je zaprl v svetišče, njenega očeta pa vrgel s prestola. V Rejo Silvijo pa se je zaljubil bog Mars in rodila mu je dvojčka Romula in Rema. Ker se je stric želel rešiti tudi otrok, ju je vrgel v reko. Dvojčka je našla

in skrbela zanju. Ko sta dečka odrasla, sta se maščevala kralju Amuliju, ga vrgla s prestola in oblast vrnila svojemu dedu. Sama pa sta ustanovila svoje mesto ob reki Tiberi, ki je dobilo ime Roma – Rim.

Prva rimska zmaga. Slika je naslikal znani francoski slikar Jean Auguste Dominique Ingres leta 1812. Vir: <http://en.wikipedia.org>.

2. Sedem kraljev (753 – 509 pr. n. št.)

Če upoštevamo zapise rimskih zgodovinarjev, je bil

prvi izmed sedmih kraljev Rima.

Večinoma so bili kralji Etruščani, pripadniki ljudstva, ki je takrat naseljevalo velik del današnje Italije. Sčasoma so kralji postajali vedno bolj oblastni in samovoljni, zato so se jim Rimljani uprli. Antični zgodovinarji so zapisali, da so Rimljani etruščanske vladarje izgnali in mestu zavladali sami. Danes se strokovnjaki strinjajo, da so se Etruščani sčasoma zlili z Rimljani, njihova kultura pa je močno vplivala na razvijajočo se rimsko kulturo. Etruščanski vplivi in ideje so v rimski religiji, pisavi, umetnosti in arhitekturi dobro prepoznavni.

Na sliki Cesareja Maccarija iz leta 1889 je upodobljen govor slavnega rimskega govornika Cicera. Vir: <http://bs.wikipedia.org>.

3. Rimska republika (509 – 31 pr. n. št.)

Kraljevino je nadomestila rimska republika, saj so Rimljani vzpostavili nov političen sistem. Pomembna novost je bila, da republiki ni vladal več samo posameznik, ki bi s svojo neomejeno oblastjo lahko škodoval ljudstvu. Vedno sta vladala dva za eno leto izvoljena konzula in nobena odločitev ni bila sprejeta, če je nista potrdila oba. Konzulom je svetoval svet aristokratov, imenovan

. V tem času so Rimljani razširili svojo oblast po vsem Apeninskem polotoku in kasneje po Sredozemlju. V času rimske republike se je rimski vpliv širil tudi na ozemlje današnje Slovenije.

Avgust, upodobljen na novcu. Vir: Mestni muzej Ljubljana.

4. Vzpon cesarstva

Po dolгих letih vojn za oblast je zavladal

Avgust, posinovljenec slavnega vojskovodje Gaja

Julija Cezarja. Tako je voden-

je rimske države po dolгих letih republike znova prevzel en sam človek. Rimski teritorij, sestavljen iz Italije in več provinc, je bil v tem času razširjen že po vsem Sredozemlju. Avgust je razvil sistem vodenja tega velikega ozemlja na način, ki je prinesel dolgotrajen mir in blagostanje.

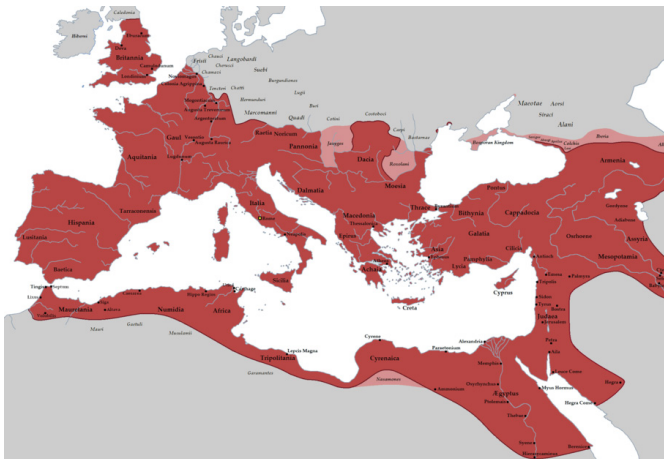

Na sliki Huberta Roberta je upodobljen veliki požar v Rimu leta 64. Vir: <http://en.wikipedia.org>.

5. Cesarji

V dolгих stoletjih obstoja rimskega cesarstva se je izmenjalo veliko število vladarjev. Nekateri so velikost in moč imperija še povečali, drugi so ga s svojim načinom vladanja resno ogrozili.

je bil znan po svojem čudaštvu, Kaligula po svoji okrutnosti, Mark Avrelij po globokem zanimanju za filozofijo. Cesarji, kot je bil Tiberij, naslednik cesarja Avgusta, so skrbeli za blagostanje v državi. Kljub vsemu pa za najpomembnejšega rimskega cesarja še danes velja Oktavijan, ki je kot prvi cesar dobil naziv Avgust – »vzvišeni«.

Rimski imperij v času cesarja Trajana. Vir: <http://en.wikipedia.org>.

6. Obseg imperija

Rimski imperij je za časa cesarja Trajana dosegel svoj

	1		18	5				7
--	---	--	----	---	--	--	--	---

 obseg. Imel je okoli 60 milijonov prebivalcev, ki so živeli na 5 milijonih kvadratnih kilometrov. Raztezal se je od Škotske na severu do Egipta na jugu, od Maroka na zahodu do Iraka na vzhodu. Cesar Dioklecijan pa je bil tisti, ki je skoraj 200 let kasneje imperij razdelil na zahodni in vzhodni del, da bi mu tako lažje vladal. Ta razdelitev je pomembno vplivala na kasnejšo zgodovino Evrope. Takrat zastavljena meja je zaznavna še danes, saj predstavlja mejo med katoliškimi in pravoslavnimi kristjani.

Vandali oplenijo mesto Rim leta 455. Vir: www.welshpiper.com.

7. Propad zahodnega rimskega imperija

V 3. stoletju se je rimski imperij soočil s težavami, ki so resno ogrozile njegov obstoj. Tako ogromno državo je bilo težko upravljati, slabšala se je komunikacija med posameznimi deli imperija, vojska se je pogosto upirala in postavljala svoje cesarje, gospodarstvo je pešalo. Veliko težavo so pomenili vdori

	1	14		1	14			7
--	---	----	--	---	----	--	--	---

 ljudstev preko meja cesarstva. Skratka, v času med 4. in 6. stoletjem je rimski imperij počasi razpadal. Dioklecijanova delitev imperija na dva dela je težave rešila le začasno. Leta 476 je bil odstavljen zadnji zahodnorimski cesar. Ta letnica velja za datum konca zahodnega rimskega imperija, medtem ko je vzhodni rimski imperij preživel še vrsto stoletij kot bizantinsko cesarstvo.

Kolosej – veliki amfiteater, ki ga je dal zgraditi cesar Vespazijan v Rimu. Foto: David Illiff. Licenca: CC-BY-SA 3.0. Vir: <http://en.wikipedia.org>.

8. Nasledniki

Prebivalci Sredozemlja in Evrope so se že od propada rimskega imperija imeli za njegove naslednike. Sledovi Rima so tudi danes prisotni povsod okoli nas, saj nobena druga kultura ni imela na sodobni zahodni svet tolikšnega vpliva kot prav rimska. Rimske vplive najdemo: v jeziku, pravu, medicini, matematiki, umetnosti, literaturi, filozofiji, politiki ter

1	14		7	5			14	7
---	----	--	---	---	--	--	----	---

.

Viri:

Bratož, Rajko: Rimska zgodovina. Del 1, Od začetkov do nastopa cesarja Dioklecijana. Ljubljana: Zveza zgodovinskih društev Slovenije: Študentska založba: Filozofska fakulteta, 2007.

http://sl.wikipedia.org/wiki/Seznam_rimskih_cesarjev

http://sl.wikipedia.org/wiki/Rimski_senat

<http://sl.wikipedia.org/wiki/Etru%C5%A1%C4%8DANI>

Končno geslo:

P	14	7	Š	5	10		18	7	D	5	10
---	----	---	---	---	----	--	----	---	---	---	----

,

Z	11	1	G	1	10
---	----	---	---	---	----

.

Veni, vidi, vici. (Tako je bilo sporočilo o njegovi hitri zmagi v današnji Turčiji 2. 8. 47 pr. n. št., ki ga je slavni vojskovodja Gaj Julij Cezar poslal v Rim.)

Ime in priimek

Ime OŠ

Naslov OŠ ali domači naslov

Rešitev oddaj v svoji knjižnici ali jo pošlji na naslov:

MKL, Pionirska – center za mladinsko književnost in knjižničarstvo, Kersnikova 2, 1000 Ljubljana »Za MEGA kviz«

Pripravili: **dr. Bernarda Županek in Petra Peunik, Mestni muzej Ljubljana**